

GODIŠNJI SEMINAR 2019

NOVI IZVEŠTAJ REVIZORA

Miroslav M. Milojević

Beograd 28-29.11. 2019

Izveštaj revizora - stari

STARA FORMA I SADRŽAJI

Kratko i bitko

Bez mnogo priče i razglabanja

Rigidna forma koja se slepo sledi

Vrlo specifičan profesionalni jezik

Posle suvih deklaracija - Mišljenje

STARI IZVEŠTAJ REVIZORA

struktura i glavne crte

Sekcije izveštaja revizora	Sadržaji sekcija izveštaja
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA Adresat	
Izveštaj o finansijskim izveštajima	<ul style="list-style-type: none">• Konstatuje da je obavljena revizija• Definiše set izveštaja kao predmeta• Datum na koji se izveštaji odnose
Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje	<ul style="list-style-type: none">• Za pripremu i fer prezentaciju prema datom okviru za fin. izv.• Za interne kontrole za pripremu izveštaja
Odgovornost revizora	<ul style="list-style-type: none">• Za izraženo mišljenje• Na osnovu obavljene revizije• Osnov: ISA i Kodeks• Da se u razumnoj meri uveri da nema materijalno pogrešnih iskaza• Postupci i prosuđivanje kao osnov za dolazak do dokaza• Procenjuje interne kontrole• Ocena računovodstvenih politika i procena rukovodstva• Ocena opšte prezentacije finansijskih izveštaja• Uveravanje da su pribavljeni odgovarajući dokazi kao osnova mišljenja
Mišljenje	<ul style="list-style-type: none">• Izricanje u skladu sa zaključcima
Izveštaj o drugim zakonskim i regulativnim zahtevima	<ul style="list-style-type: none">• Forma i sadržaj zavisni od predmetnih izveštaja
Potpis partnera revizije	<ul style="list-style-type: none">• Partner angažmana

Izveštaj revizora - stari

OLJAGANI STARI IZVEŠTAJ

Formalan i beživotan

Prošao/Nisi prošao Izveštaj

Bez značajnih informacija

Revizor nevidljiv/ netransparentan

Nejasne odgovornosti uprave

Nezadovoljan korisnik informacija

Produbljen informacijski jaz

STARI IZVEŠTAJ REVIZORA

struktura i glavne crte

Sekcije izveštaja revizora	Sadržaji sekcija izveštaja
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	
Adresat	
Izveštaj o finansijskim izveštajima	<ul style="list-style-type: none">• Konstatuje da je obavljena revizija• Definiše set izveštaja kao predmeta• Datum na koji se izveštaji odnose
Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje	<ul style="list-style-type: none">• Za pripremu i fer prezentaciju prema datom okviru za fin. izv.• Za interne kontrole za pripremu izveštaja
Odgovornost revizora	<ul style="list-style-type: none">• Za izraženo mišljenje• Na osnovu obavljene revizije• Osnov: ISA i Kodeks• Da se u razumnoj meri uveri da nema materijalno pogrešnih iskaza• Postupci i prosuđivanje kao osnov za dolazak do dokaza• Procenjuje interne kontrole• Ocena računovodstvenih politika i procena rukovodstva• Ocena opšte prezentacije finansijskih izveštaja• Uveravanje da su pribavljeni odgovarajući dokazi kao osnova mišljenja
Mišljenje	<ul style="list-style-type: none">• Izricanje u skladu sa zaključcima
Izveštaj o drugim zakonskim i regulativnim zahtevima	<ul style="list-style-type: none">• Forma i sadržaj zavisni od predmetnih izveštaja
Potpis partnera revizije	<ul style="list-style-type: none">• Partner angažmana

Reakcije na stari Izveštaj

ŠTA SU BILE REAKCIJE?

- Dugo nezadovoljstvo investitora
- Postepeno zatezanje kroz standarde
- Individualni pokušaji prilagođavanja Izveštaja
- Pritisak na regulatore
- Pritisak na standardizatore
- Inicijativa traženje izlaza i zadovoljstva investitora
- Dugi period globalnog istraživanja i
- Set standarda za Izveštaje i od 2016 primena

STARI IZVEŠTAJ REVIZORA

struktura i glavne crte

Sekcije izveštaja revizora	Sadržaji sekcija izveštaja
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	
Adresat	
Izveštaj o finansijskim izveštajima	<ul style="list-style-type: none">• Konstatuje da je obavljena revizija• Definiše set izveštaja kao predmeta• Datum na koji se izveštaji odnose
Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje	<ul style="list-style-type: none">• Za pripremu i fer prezentaciju prema datom okviru za fin. izv.• Za interne kontrole za pripremu izveštaja
Odgovornost revizora	<ul style="list-style-type: none">• Za izraženo mišljenje• Na osnovu obavljene revizije• Osnov: ISA i Kodeks• Da se u razumnoj meri uveri da nema materijalno pogrešnih iskaza• Postupci i prosuđivanje kao osnov za dolazak do dokaza• Procenjuje interne kontrole• Ocena računovodstvenih politika i procena rukovodstva• Ocena opšte prezentacije finansijskih izveštaja• Uveravanje da su pribavljeni odgovarajući dokazi kao osnova mišljenja
Mišljenje	<ul style="list-style-type: none">• Izricanje u skladu sa zaključcima
Izveštaj o drugim zakonskim i regulativnim zahtevima	<ul style="list-style-type: none">• Forma i sadržaj zavisni od predmetnih izveštaja
Potpis partnera revizije	<ul style="list-style-type: none">• Partner angažmana

Glavni zahtevi i odgovori

1 Uvećanje vrednosti Izveštaja revizora

- Globalni identitet
- Lokalna Fleksibilnost

2 Dorpinos korisniku u upravljanju bilansima

- Relevantne informacije
- Jasni uvidi

3 Transparentnost jača

- Ključna pitanja revizije
- Šta to revizor radi u reviziji

Glavni zahtevi i odgovori

4 Proširiti opseg revizorskog izveštaja

- Više informacija
- Fokus na ključna pitanja

5 Jačanje odgovornosti izveštajnog entiteta

- Definisane razgraničene odgovornosti
- Insistiranje na jedinstvenosti u okviru podele

6 Prostor za nacionalne standardizatore

- Plasiranje lokalnih zahteva

7 Fleksibilna primena ISA

- Primereno veličini i statusu

Promene u ISA - kick off

Novine

ISA 700 R – Mišljenje revizora

ISA 701 - Ključna revizijska pitanja

ISA 570 R - Pitanju načela stalnosti poslovanja

ISA 720 - R Odgovornost revizora za ostale informacije u dokumuntima....

Adaptacije

ISA 705R R –Modifikacija mišljenja nezavisnog revizora

ISA 706 R - Skretanje pažnje i ostala pitanja u izvešt. nezavisnog revi

Prilagođen ISA 260R – Komunikacija sa licima ovlašćenim za upravljanje

Uslovi na koje se ne/primenjuje

RIMENUJE SE ZA

- ✓ Revizija kompletnog seta finansijskih izveštaja opšte namene listiranih kompanija
- ✓ Okolnosti kad regulator zahteva od revizora komuniciranje ključnih pitanja revizije – *Recimo kompanije od posebnog javnog interesa po odluci nacionalnih tela*
- ✓ Okolnosti kada revizor odluči da komunicira ključna revizorska pitanja u svom izveštaju

NE PRIMENUJE SE ZA

- × Na one revizije koje nisu obuhvaćene odredbom onih na koje se ne primenjuju

Struktura starog i novog Izveštaja revizora

Stari vs Novi

Izveštaj o finansijskim izveštajima

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Odgovornost revizora

Mišljenje

Izveštaj o drugim zakonskim i regulativnim zahtevima

Potpis partnera revizije

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja

Mišljenje

Osnova za mišljenje

Ključna revizorska pitanja

Ostale informacije

Odgovornost rukov. i LOU finan izveštajima

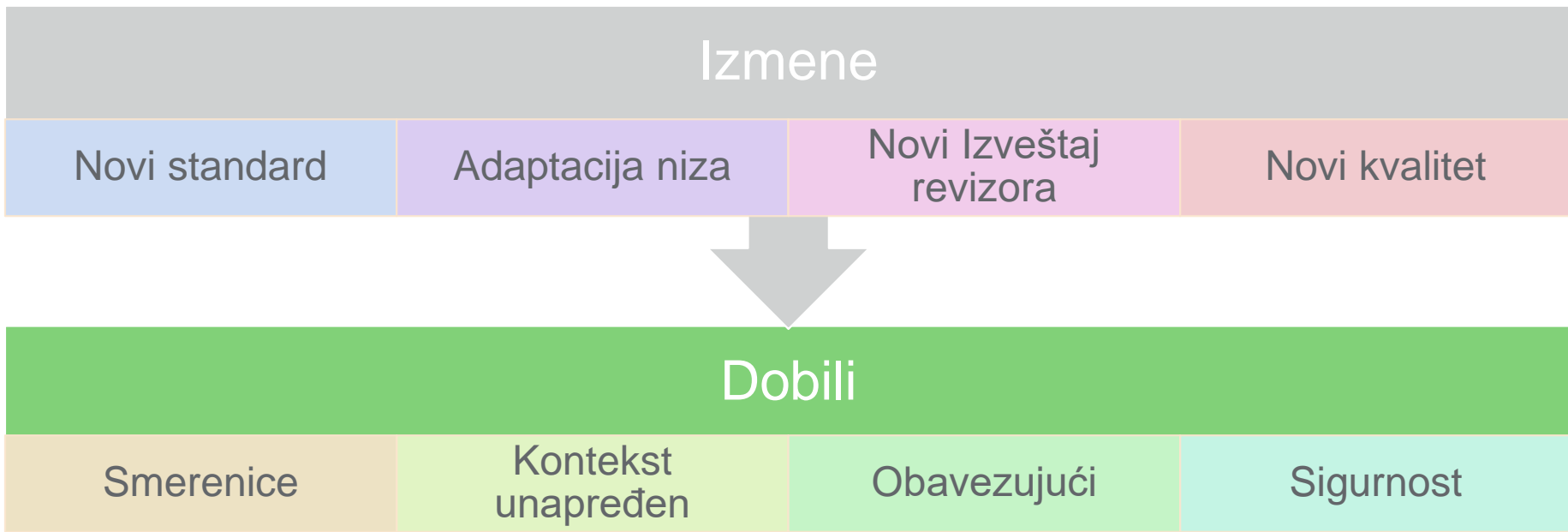
Odgovornost revizora za reviziju fin izve

Izveštaj o dr zakon i regul. zahtevima

Potpis partnera revizije

Promenjene su postavke za Izveštaj revizora

Šta je izmenjeno i šta smo dobili?

Očekivanja

U svetu

Standardizatori su jako optimistični

Isti optimizam dele globalni regulatori

Neki su ranije krenuli osećajući da će biti bolje servisiranja investitora informacijama

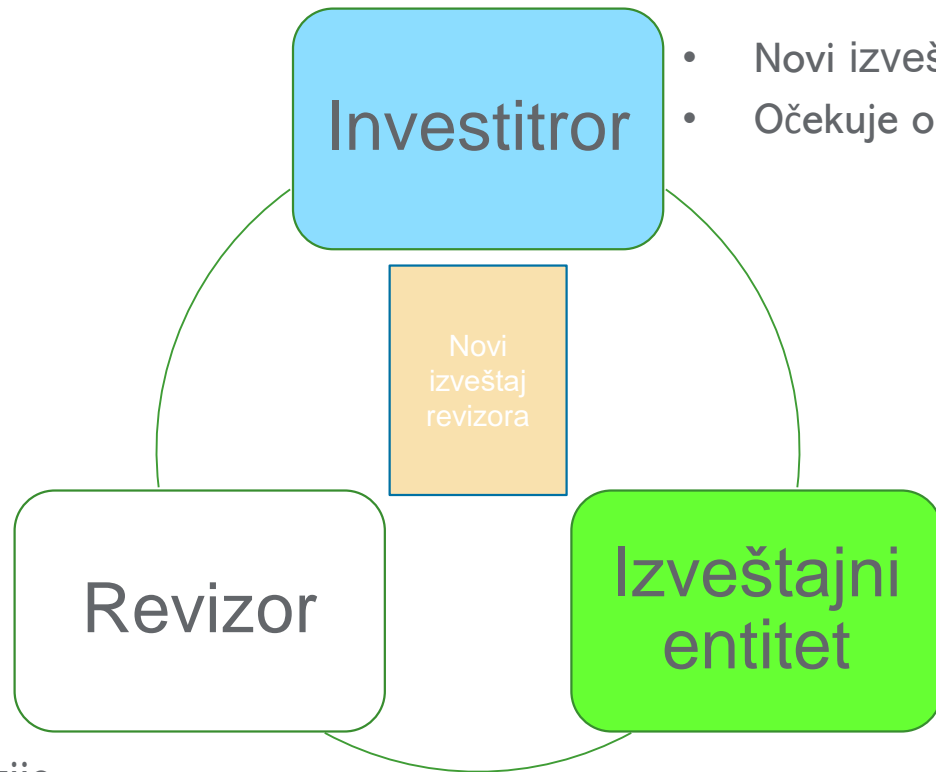
Prva ispitivanja iskustava ukazuju na opravdanje očekivanja (vidi Nalaze na kraju ove prezentacije)

U Srbiji

Mi smo na startu, pa će tek praksa pokazati

Krećemo sa svetom i imaćemo svoje iskustvo

Ko je šta dobio?

- Novi izveštaj
- Očekuje ono što mu je obećano

- Novi Izveštaj
- Više oblodanjivanja
- Više informacija
- Više raspitivanja
- Više odgovornosti
- Više procedura
- Više prosuđivanja
- Ključna pitanja revizije

- Novi Izveštaj
- Više informacija
- Ključna pitanja reviziji
- Vidljiviji u svom radu
- Jače interne kontrole
- Više rada s revizorom

Koristi - zahtevi

- Korisne informacije
- Transparentnost
- Pomoć u razumevanju
- Pomoć u prosuđivanju
- Osnov za dalji akitivizam
- Pouzdane osnove za odluke

Rizici

- Revizori će to pretvoriti u rutinu i staro – „protočni bojler“
- Revizor standardizuje obelodanjivanja
- Revizor bira i ističe pogrešna ključna pitanja
- Revizor pravi loš balans informacija za Izveštaj
- Rizik novog jezika koji nije profesionalni nego menadžerski

Koristi i rizici - ugao izveštajnog entiteta

Koristi - zahtevi

- Više pažnje finansijskim izveštajima
- Izoštrenije obelodanjivanje
- Istaknutija uloga zaduženih za upravljanje
- Više komunikacije sa revizorom
- Izoštrenija odgovornost

Rizici

- Pokušaj rutinizacije i držanja starog
- Pritisak na revizora da prihvati ono što mu se da
- Nedorasli komunikaciji ili nevoljni za produbljenju komunikaciju
- Komunikaciju svesti na neopterećujuće
- Traži način da se odgovornost kanališe na neopterećujućem nivou

Kako meriti doprinos novog IR kvalitetu?

Povećava li se odgovornost revizora?

Jača li profesionalizam i profesionalni skepticizam?

Diže li se nivo informisanosti?

Rastu li korsti za investitora i korisnika?

Raste li poverenje u Izveštaj revizora?

Kako je IR saobražen konkretno?

Koliko je primeren konkretnoj situaciji ?

Koliko je primeren izbor ključnih pitanja revizije?

Koliko su kvalitetni izbor i obrada ostalih pitanja ?

Koliko je jezik primeren i koliko je živo prezentiranje?

Koliko je izveštaja sa uviđajima i fokusom?

Rizici novog Izveštaja

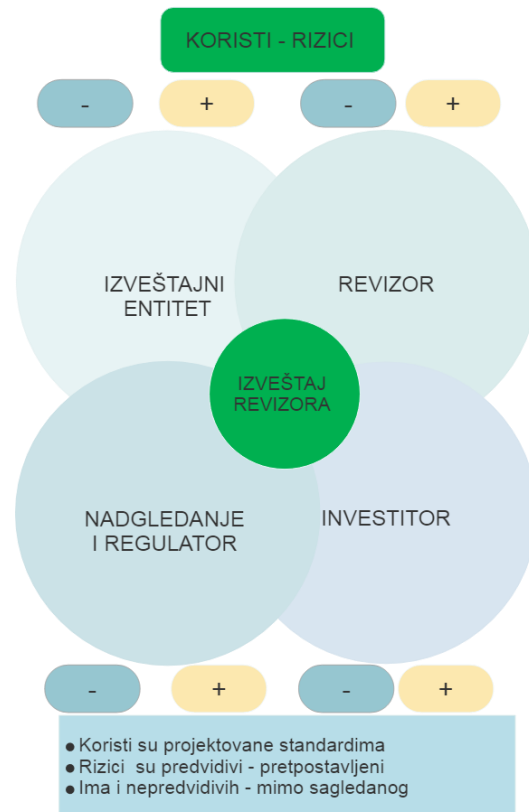
KO JE U RIZIKU SA NOVIM IZVŠATAJEM REVIZORA?

Svi u lancu finansijskog izveštavanja

- Izveštajni entitet
- Revizori
- Regulatori
- Investitori

KO JE NA DOBITKU SA NOVIM IZVEŠTAJEM?

- Investiror
- Analitičari
- Poslovni svet
- Javnost

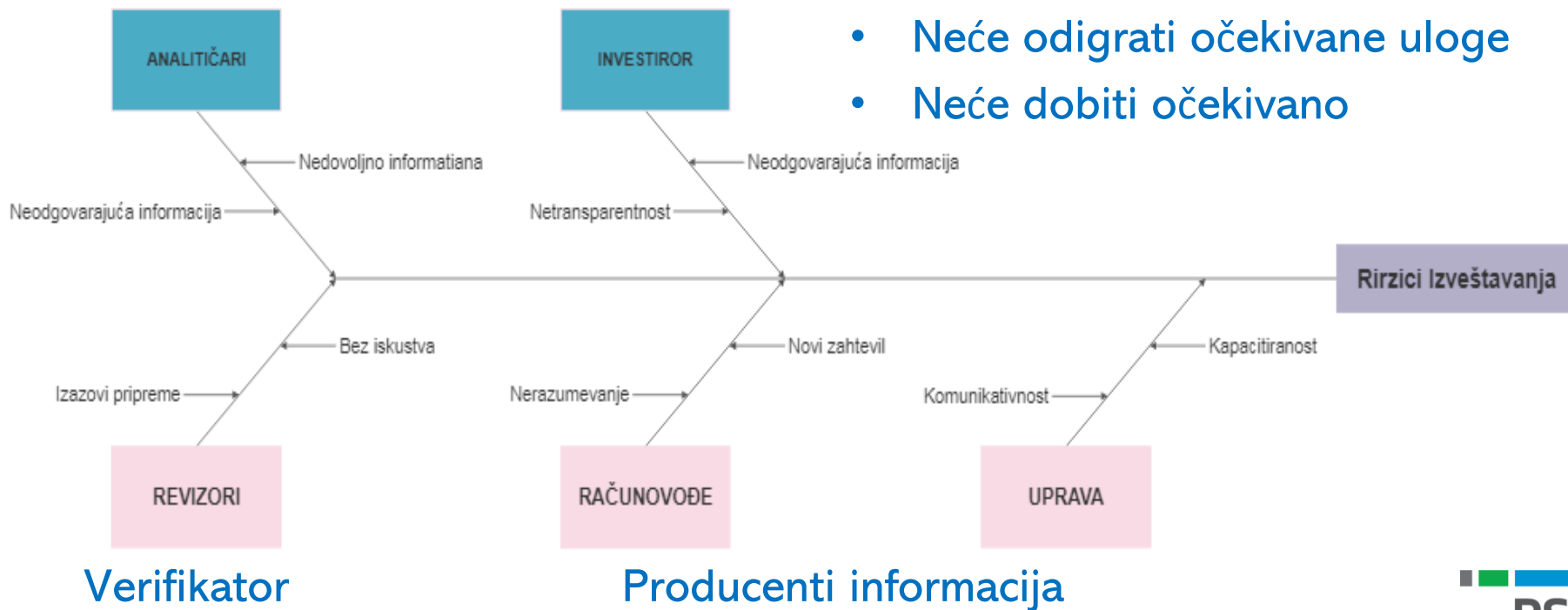

Rizici novog izveštaja revizije za učesnike ž

Korisnici informacija

Rizici za učesnike

- Neće odigrati očekivane uloge
- Neće dobiti očekivano

Šta kažu najranija istraživanja?

Pitanja

Je li smanjen jaz očekivanja?

Ima li osećaja porasta kvaliteta revizije?

Kako kvalitet deluje na menadž. prihoda?

Kakav je uticaj kvaliteta na manipulacije?

Kakav je uticaj na troškove revizije?

Kakvi su drugi efekti?

Nalazi

Da

Da

Da, značajno ga smanjuje

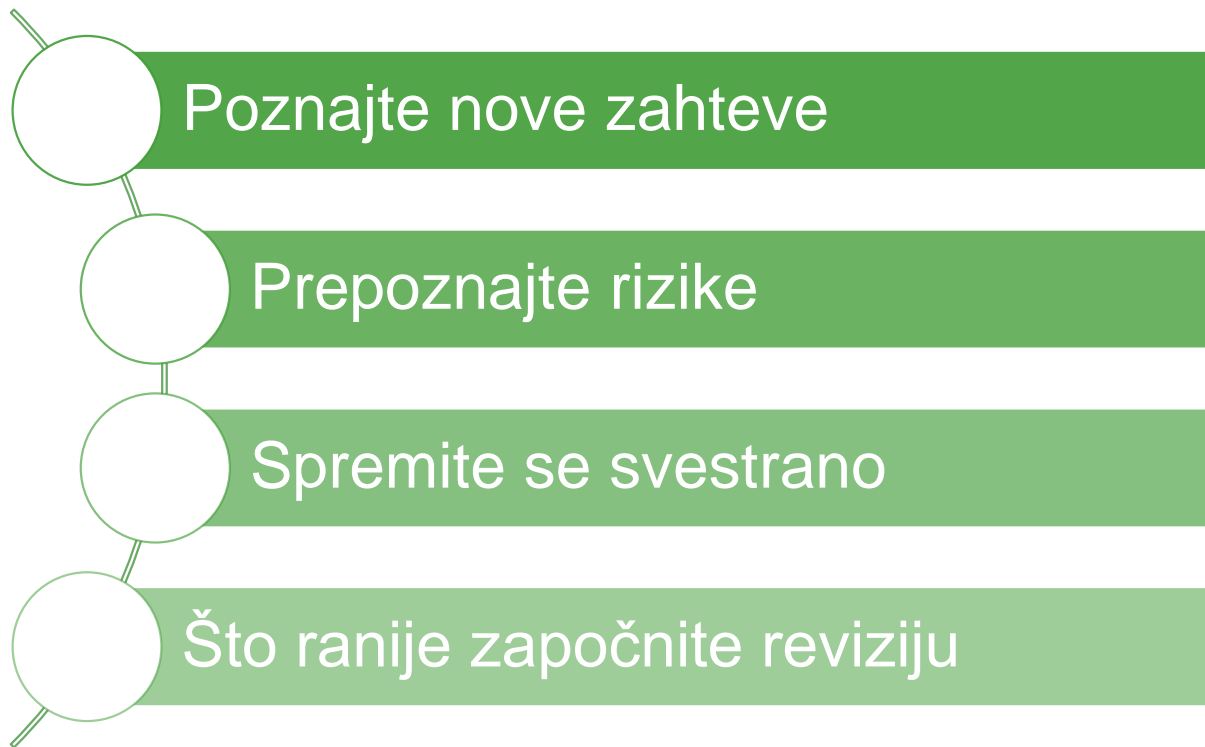
Da, značajno ih smanjuje

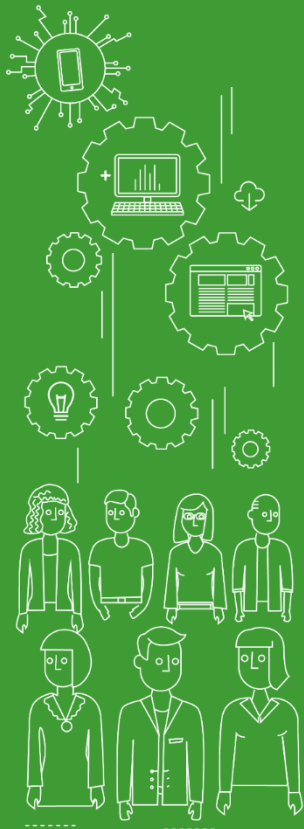
Nije jasno. Nalazi protivurečni

Bankari pozitivni; U VB Odbori revizije pozitivni

Nalazi su zaista ohrabrujući

Za kraj – Dobra priprema bitan faktor uspeha

Želim vam uspeha s novim
Izveštajem!

Pitanja?